

FÖIÄ ENCICLOPEDICÄ LITERARÄ, APARE IN FIECARE LUNÄ DE DOUË-ORÏ

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 coróne
Pentru România și străinătate . . . 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 or. ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.: 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 coróne

STROFE.

— Inchinat cu ocaziunea aniversariului de 200 de ani dela „Sânta Unire“ în 18 Septembrie st. n. a. 1900. —

I.

Și ceriul era negru, natura plângetóre,
Carpații plini de neguri și sórele ascuns —
Câmpia 'ntuuecată și țera jălitóre....
Románu 'n nesciință, de chinuri el pătruns,
Románul, genul Romei — Románul sclav ajuns:
O! Sórte, négră sórte, sibillă ursitóre
Tu nu vedeai poporul italic, greu străpuns
De-a timpului pumnale, amar ucidentóre,
Ca cel-ce nici trăiesce, ca cel-ce nici nu móre?

II.

Periți voi gânduri negre și-a sufletului chinuri,
Periți dușmanî mai negri, ca sufletul din iad; —
Uscați-vé deci lacrémî și incetați suspinuri:
O! Sântă provedință, mé plec, la tine cad!...
Torintele, ce curge, se n'aibă nici un vad,
Se trecă călătorul ușor de ceea parte?
Pe munte se nu fie vre-un arbore sau brad
Sub cari se odichnescă drumarul, ce departe
Iși târae piciorul cu gândul la a sa sórte?!

III.

Un pas — și genul Romei era se nu mai fie,
Un ceas — și-al sorții demon spre el gura-și căsca;
O lume, o națiune, ce-a fost mereu tot viuă
Sub negrele ruine părea a-se 'nmormenta.

Atâta ani și seclé, se péră-n urma sa?
Atâtea fapte mândre, atâtea mândre nume,
Atâtea brațe aprigi, ce lumea 'nflora
S'apună, să se stângă și fapte și renume:
Românii se nu mai fie — se piară de pe lume?

IV.

Iubită țeră, mamă, pământ udat cu sânge
De fiu tói, pe carii la sînu-ți i-ai nutrit, —
Și scumpă națiune, îmi vin lacrémî a plânge
Când resumezi în minte vai, cât ai suferit:
Când tu ai fost poporul uitat, nefericit!
De cade înse frunđa în timpul tómnai, — iar
In primăvara dulce din muguru 'npupit
Apare mai frumósă, căci nu póte se péră
Sub scutul procedinței, ce tóte le creara.

V.

De-ai fost tu ca și frunđa 'n tomni, — nefericită,
Purtată de crivețuri, purtată 'n tóte părți:
O mândră primăvară, doiósă și dorită
Te-a renăscut pe lume... Și-a sorții negre cărți,
Se ardé 'n foc... se ardă blăstémul crudei sorți!..
Inchină-te Románe, luminei, te închină, —
Și rađului lucinte, lucinte 'n tóte părți, —
Geniului teu mare te plécă și te-nclină
Puterei de viață, ce sci se te susțină!

VI.

Geniul te chemase la Roma ne învinsă,
Lumina te sculase ca se-i urmezi cu dor,
(Ca Magii din vechime la peștera încinsă
De-a îngerilor flacări, de-a cerului ardor.)
La Roma sempiternă, la tronu-i răpitor.
Se dai mâna cu frații, cu cari ai fost de-o mamă,
Se afli a tale gloriă din timpul trecător,
Și-apoi în ochi cu lacrimi, se-ți dai Române sémă:
Dac' ai uitat pe Roma, pe antica ta mamă?!

VII.

Apostolii tui tainici, ei, umbrele sântite
In mână cu toiagul ca Flor și Ciprian
Străbat a Romei strade, cu fețele 'ncăldite; —
Ei strigă: „Sum al Romei; Creștin sum și Roman!”
O! Umbre immortale, voi Clain și Șincăian
Pilastrii națiunii, profetii unei ginte,
Tu Șincăian, ce-n o cărpă purtat' ai pe un neam,
Și sunte Inocenție, ca Moise de ferbinte,
Ce-ai reclamat națiunii a sale drepturi sunte!

VIII.

Poetul se îmbată de-atâta farmec dulce,
Ce a produs Unirea la fiii unei firi,
El strigă înc'odată și fruntea lui străluce:
„Unii-vă cu toții în cuget și sântiri!”
Și D-deu aprobă poetu-n dulci zimbiri!...

Amară e viața și fructele, amară
Gustate din arbustul fătălei disuniri...
Blastem pe pomu-acela cu fulgere și pară,
Uscas' ar ca smochinul lui Christ de-odinióră!

IX.

Trecură ani doue sute, de când sânta Unire
Și-a dat a sale fructe, la cei-ce le-au gustat,
De când un Athanasii cu clerul în unire
Eși din nóptea neagră în care-au orbecat.
Și Blașiul, Roma nouă, de-atunci în lung și-n lat
Imprăscia lumina ca și un far de aur...
Intréga Románime prin Blașiu s'a deșteptat.
Sciința ne estimată a lumii scump tesaur
Te-a'n coronat cu frunze, o! Blașiule, de laur!

X.

Pășese înainte, Române decî cu fală, —
Și uită-ți o minută trecutul neguros,
Privesce-ți adi gătită o pôrtă triumfală
Și treci prin ea cu ura! puternic și falos!
Da, treci și jubilează acest timp glorios!
Și rógă providința, mereu se te unescă,
Sionul te protégă, sionul tui frumos; —
Credința ta cea dreptă mereu se te 'ntărăscă:
Trăiască Archiereii și Clerul se trăiască!

1900 O. A. M. D. G.

S. P. Simonu.

CĂSĂTORIE ȘI SOCIETATE.

(H. I.)

În afaceri de ale inimei și prin urmare și în închierea de căsătorii — dacă și pre acestea le numerăm între acelea — se vede a avea mare rol frumoșeta și cu deosebire e a femeii, care își află espresiunea în consonanța armonică a diferitelor grații mai ales sufletesci pentru că e bine cunoscut, că nu totdeauna cuceresce frumșeta trupescă (tală).

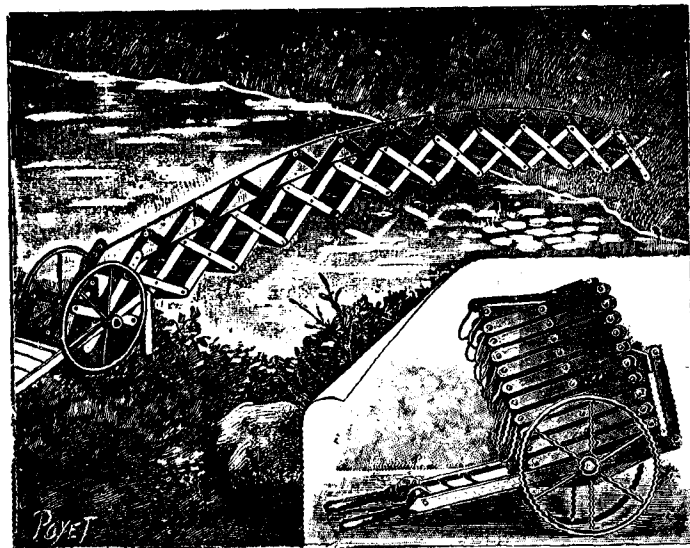
Înt-re acestea frumșeti se numeră și colórea părului cu privire la care gustul ómenilor a trecut prin însemnate metamorfóse, și póte spre norocul lui că nici astăzi nu este hotărît că óre care ar fi mai frumos, și de cumva se va hotări — cea-ce nu va fi curund — acesta nu va fi decât în detrimentul fetelor, căci atunci multe vor ajunge etatea patriarhală în acesta calitate.

Buele de păr lungi, dese și arginții totdeauna au fermecat privirea ómenescă, decând sustă lumea și sunt inimi cari mai bat de iubire. Acest per lung întipuesce dulcóra grației femeesci, desimea lui — focul simtemintelor, splendóra — întâietatea cuceritóre. În cântarea cântărilor încă se dice: „Strălucitor 'ți-e perul ca a caprelor cari pase pre muntele Gilead.”

Pudărirea cu alb — ca pre-o frumșetă mai aparentă — au inventatu-o popórele págáne pre cari acum le imiteză nu numai damele de clasa înaltă ci secul femeesc mai tot până la cei ce locuiesc în hurubă țărănescă.

La Romani femeia ea să cuceresca pentru totdeauna afecțiunea soțului său, la culcare își lipsea pre față o turlă de pâne ca cu acea să se notedască încrețiturile de pre față, deminéta se spála cu lapte de măgar iar fața și-o colora cu albastru slab, dinții și curătea cu un medicament din chios numit mastix și cu un fel de pulvere; mai mare grijă luse punea pre păr pe care și-l colora cu

șofran. Soția lui Nero era însoțită în orî și ce călătorie de 300 măgari, ca laptele acelora sei fie totdeauna gata spre spălare. Eseces în colorarea feței fac femeile persiene numai se póta apărea că au o față reintinerită; spre a vivifica și aprinde și mai tare

O punte mobilă.

focul ochilor lor negri, ele grămădeau pre marginea pleópelor colorî negre ca funinginea, mai multă grije înse le da colorarea perului, cătuia prin colorarea cu galben îi dedeau o strălucire care bate în arginții iar cu fluidul indigo îl făceau negru ca corbul.

Femea mulată (adeca născută din tată european și mamă neagră) din Iamaica are păr creț — lănos eredit dela părinți, ca dovadă cumcă o parte constitutivă din sângele său e de negru. Atari femei încă și dinaintea bărbaților lor se silesc ași ascunde perul cu un vâl împletit în formă de tulpan și cu o pălărie de paie. Când mergeau de acasă îl ungeau, netedau sau lăteau selinduse ca se facă mai bătătoare la ochi încrețiturile aceluia, prin ce de comun îi da un astfel de exterior ca și când ar purta parocă. Dar perul acelor femei din Iamaica cari sunt născute din sânge neamestecat european, e regulat și nu le acopere de tot capul ca prin această să se cunoscă descendența lor mai înaltă.

În San-Louis încă și între bărbații negrii a intrat emulațiunea în tocnierea perului: Fiindea cu pletele lor lănoase sau urit, le tund până în rădăcină și apoi se împodobesc cu o parocă blondă sau roșie pre care ș'o pun pre cap.

Folositoare modă pentru friseuri!

Anglesul și turcul consideră perul roșiu de-o frumșeță admirabilă. Damele arabe în Africa nordică își colorază părul cu cinovru, în Spania tot această este coloră dominantă; germanii, francesii și italienii încă o țin de coloră antiptică. În secolul al XIV-lea a dominat coloră de tot blondină, în al XV-lea cea brunetă, în al XVI-lea cea galbenă — blondină; în al XVII-lea cea neagră, în al XVIII-lea gustul a fost diferit, în al XIX-lea s'a rediecat la putere cea galbenă, blondină și neagră.

Bărbații încă au mers departe în cultul perului, Carol al VII-lea împăratul Franciei lasă să se cheme înaintea sa frumșeța frumșețelor Sorel Agnes — îi despletă perul roșu — argințiu — blondin în fața cavalerilor săi carora le schinteiau ochii

de strălucirea acestei frumșeți femești apoi a lăsat să se aducă o măsură de bani noi de aur ca se vadă ce va străluci mai frumos și fiindea după judecata cavalerilor perul lui Sorel Agnes a strălucit mai frumos a versat înaintea ei grămada de bani. Perul acestei femei încă și acum e plătit cu aur. „Figaro” scrie că supraveghetoriul castelului din Loches a taiat buclele de păr de pre capul lui Sorel Agnes îngropate în cripta bisericii de acolo și lea dat ca suvenir unui pretin al ei. Buclele de per a acestei frumșețe din vécule al XV-lea au trecut din mână în mână și în urmă au ajuns în hotelul din Droust, unde în 1897 un adunător de rarități a solvit 140 franci pentru el. Dóne fire de păr de-ai Mariei Antoinette au fost cumperăți la licitarea în Rouen din Martie 1896, cu 900 franci.

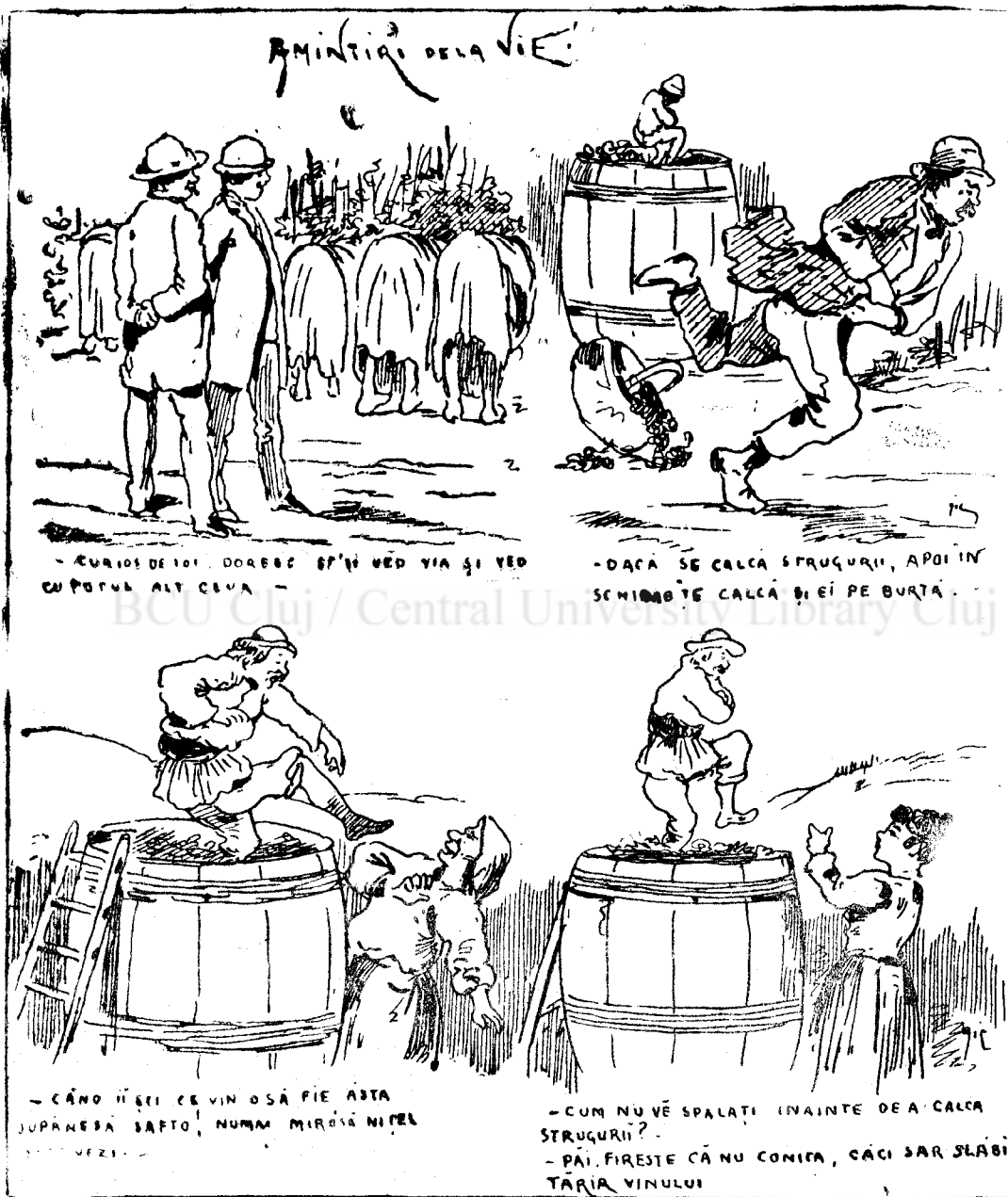
Tzen Mark mintiul chinez, care a călătorit prin Europa astfel scrie: „Ómenii dela apus onorează perul blondin sau roșiu

al femeii, statură înaltă, forma plină a trupului și ochi albaștri. Femeile și bărbații convin la tot părul ceace la dênșii nu e de loc scandalisător. Fetele tinere adeseori vorbesc cu mai mulți bărbați de-odată. Decumva fetelor le place órecare bărbat grăbesc a scirici că óre căsătorit e sau ba și numai în cazul din urmă fac cunoscința cu dênșul pentrucă cu cel căsătorit nu au ce vorbi. Părinții fetelor chemă pre tineri la casele lor. permit fetelor să se preumbe cu aceia și se petrecă singuri.

În apus — astfel continuă dênșul — este acea datină că femeia jôcă cu tinerul, își pune brațiul pre umărul aceluia, iar bărbatul o îmbrătoșoacă apoi atata se învêrt la olaltă pânăce femea ameteșce, când apoi sprijininduo o duce la mama sa care recorinduo o deșteptă, dar îndată ce ș'a venit în orî, de nou îi concede ca se

fie dusă în invirtirea nebună. Acesta le-o demândă religiunea lor. Damele cari jôcă portă dea drépta vesment alb care pre lângă umeri e fôrte defectuos, bărbații se înbracă onest dar și la ei vestmêntul deasupra e fôrte scurt cu deosibire dinaintea ceace nu e cuviincios. Așa-ți trebuie sêrmâne fracc!

E drept că la indieni tóte sunt mai lungi. Acolo tinerii nu fac cunoscința în baturi, fata nu jôcă dar nici nu póte juca pentrucă încă din fragedă copilărie îi schilăvesc piciorole. La dênșii tata de familie îndeplinesce și cererea fetei, el merge la tatăl fetei și astfel dice: „Din genunchi împlorez ca se nu-mi desprețuesc prea umilita-mi — îndrăsnéță — rugare, ci invrednicește de ascultare neînsemnatele mele cuvinte și dă ficia ta fiului meu care e servul têu cel mai fidel ca astfel tinera pãreche unită prin legătură de mătasă se trăiescă totdeuna în cea mai mare

La culesul de vii.

fericire. Permite-mi ca se doresc tinerei pãrechi, care e unită prin iubire ideală, fericire stătornică și neclătită. În óilele plăcute de primăveră îți voi aduce și donul de nuntă și-ți voi da și o pãreche de găște. Încă-odată te rog primește donul meu și invrednicește rugarea mea de strălucirea grațiosă și curată ca oglindea ochilor tãi.

După acestea tatăl miresei declară că se învoesce ca modesta și neînsemnata lui ficia se fie soția nobilului și bravului tiner și în redarea donului de nuntă încă nu va rămânea dator. De altcum femeile sunt frumóse, au ochi negri și deși au nas mic totuși fisionomia le e plăcută, numai acea e greșala că coloră roșie o țin de respingătoare din care causă se colorază cu alb, ceace fôrte întele încrețește pelea de pre față.

În Iapania fata care voeste a-se mărita pune deasupra porții o ólă de flori dar gólă, apoi pãndește că cine va aduce în dênșea

flori pre cari numai atunci le udă dacă respectivul îi place. Astfel tinerii se înțeleg foarte iute fără a vorbi mult. Fii nici unui neam din Europa nu sunt așa puțin alegători în câștigarea soțului de căsătorie ca Portugezii. Ori unde se colonizează se căsătorește numai decât cu fete de culoare roșie, galbenă, brunetă și neagră. În America de mătădi cu Indiani, în Asia orientală cu chinezi și japonezi în Asia de mătădi cu Maialac în Africa cu negrii.

În Guineea nouă la poporul Erina-tamol căsătoria se indeplinește cu puține ceremonii. Fetele își aleg ele bărbatul, la ce nimă nu are cuvânt. Amorisatul după ce sau înțeles la olaltă numai-decât dispar în pădurea seculară unde-i aștepta palatul înfrunzit cu fructele sale: banan și cocus, sau se retrag în comuna vecină la ôreca amic făcându-i cunoscut cumcă ei sunt căsătoriți. Părinților le trimite donul de nuntă ceea-ce le servește spre mângâiere. Că ce se fie acela și cât se fie, e grija miresei că să-l numească, mirele are numai să-l cumpere.

Atunci apoi sunt căsătoriți după lege. La acest popor nu sunt baluri și prin urmare mama nu are de-ase teme că dora fice sa la ôreca cuadril va vinde petrinței sau de acea ca ôreca curtisane o va scote din minte. Vestimente de mătăsa jachete, bani de intrare la bal nu trebuie; fiecare fată își țese din frunze de palm surț frumos cu ciucuri.

În India orientală în munții Nilgherri, mirele în semn de supremație își pune mai întâi piciorul drept, după aceea cel stâng pre capul miresei după ce a adus-o acasă, iar fata prin aceea devine soție că fêrbe apă.

Un soț de căsătorie e prețuit în 20—30 rupii (346. 8—510, 2 fl.) mai mainte inse a fost mai mic preț.

În china soția se prețuște în 400—1000 dolari, uneori inse și mai mult. Până când femeia nu a onorat pre soțul seu cu un prunc (bărbat) e considerată numai ca servitoare.

Marga.

(Va urma.)

PERSONALITĂȚI.

(Urmare.)

Grădișteanu după salutările obișnuite pași acum înaintea soției sale — imi dădu mâna — cu respect și sinceritate — apoi își ceru scusele că așa târziu își face destul datoriei de a mă visita — dar năcasurile cu cari se luptă un preot începător nu-i a conces până acum... apoi zimbiindu-mi își recomandă soția.

— Chiar bine... preuteasa care dorea demult se cunoască pre soția d-tale se va bucura mult de această vizită — țiseiu eu.

Și în adevăr, abia sfârșit și se deschise o ușă largă — de se isbi de părete, iar preuteasa mea, voișă sosea dela răsboiu ca se-și imbrațosează colega.

Ôspele prim tăcea. Și nu eram în clar că cum se pôte aceasta. Ostenitu-s'a?!... Sfârșituș-a vorbele?! Ori dora cea ce era mai posibil... Grădișteanu cu prezența sa... îl sdrobia?!

— Chiar conversam cu D-l... (Ôspele tremura, gândea că vreau se îl descopăr)... despre filosofii vechi. Ceteam din Evanghelie, și densus imi spunea ce placere află în cetirea opurilor — vechilor filosofi.

Ôspele resuflă mai liber... vedea că nu îl tradez.

Grădișteanu consciu de sine, cu sânge rece și demnitate respunse vorbelor miele:

E un lucru desfătător a ceti opurile filosofilor vechi, — dar e sublim a urma pre filosoful filosofilor pre D-l Christos. Eu filosofie mai adencă, mai sublima, mai vrednică de om nu cunosc, ca cea exprimată în cuvintele scrise de s. Luca la c. 6. v. 37) „Nu judecați: și nu ve vor judeca pre voi, nu osîndiți și nu vă veți osîndi, iertați și se va ierta vouă.” (Er la c. 6. v. 31) Și de iubiți pe cei ce vă iubesc pre voi ce dar este vouă... inse iubiți pre vrașmași voștri etc.

Ôspele meu vedend espresia dulce a vorbelor lui Grădișteanu și înțelegend sensul cuvintelor scrise de s. Luca căpăta curaj.

— Și totuș d-ta nu poți țice că me iubesci pre mine. E-nunți un principiu, dar nu îl urmezi. Marți cât de neomenesce ni'ai tractat. Dușmanul cel mai rău de ți-aș fi fost — și trebuia se fii mai blând.

— D-le răspunse acum zimbind Grădișteanu. Eu pre d-ta te iubesc cu totă inima, în tocmăi precum și D-țieu o postesce... Urșe inse în d-ta păcatul de a vorbi și de umul și de altul. Adă-țî numai bine aminte, ce-mi povesteai marți?... Și Grădișteanu zimbi cu milă.

Ôspele earăș ingalbeni.

Preuteasa tocmăi aducea o ulcicuția românească de vin, și invită pre Spectabila (ca se țicem la rândul nostru și noi ca ôspele) în ceaalaltă odaie ca să se facă comoda — invitând cu dragă inimă pre toți ôspeții la cină — ojina ce va fi.

Eu vedend că rămăneam singuri, umplui paharele și glumind mai mult decât serios mă adresei cătră amendoi:

Bine, dacă e așa, ați voiesc se fii judecator. Vê invoiți??...

— Grădișteanu se întorse blând spre ôspe și țise: Eu n'am nemic în contră.

Ôspele: Nici eu!

Bine, am țis. Se vedem dar ce te-a făcut pre d-ta d-le Grădișteanu se lași în drum pre d-l ôspe.

Grădișteanu carăș zimbi cu bunătate — apoi primindu-me fix — țise:

— Ve cunosc munai de curund, toțuși basat pre cunoscintele mele psihologice, cred tare că pot spune — (deși nu totul căci ar fi prea obositor) dar esențialul; fără ca sincera mea mărturisire se aibă ceva urmări.

Și Grădișteanu începu: Domnul ôspe m'a ținut în mijlocul drumului pe frigul acesta o ôră întregă, cu preuteasa-mi cu tot. A avut un gust de vorbit așa de mare, încât nu se mai putea opri. Mi-a spus că popa cutare e dator cu 2000 fl. cari fac 4000, țî patru miș corone; că umblă în căleasă, care nu-i alui, că-i luată pe datorie; că își creste fetele așa ș-așa... și la sfârșit va ajunge la dobă. Ei bine, mie imi era frig pentru a asculta cum se trage în noroiu cinstea și vrednicia unui om.

Ôspele căsea ochi mari — ca și când însuși s'ar mira de cea ce a spus.

Grădișteanu inse își pierdu rebdarea de a povesti totul ci vrënd se sfârșacă mai curund țise:

— Apoi după ce mi-a spus o sumedenie de *personalități*... ba că cela i așa — celalalt nici așa, ajunse cu vorba la...

Ôspele ingalbeni. Abia acum își aduse aminte că țio-acea va fi ajuns cu vorba și la...

— La d-vostră! imi țise Grădișteanu.

Ori cât voiam se imi pastrez sângele rece, toțuș senuș că imi ard obrazii.

— Se spun mai departe? întreba Grădișteanu pre ôspe...

— Poți, dar eu nu știu se fi vorbit de fratele George.

Grădișteanu își încrunță sprânceana.

— Așa dar eu mîntesc?!...

— Asta n'am țis'o gângăi ôspele.

Era foarte laconic ôspele decând sosise Grădișteanu.

— Dar se înțelege de sine când vorbesci așa. Eu inse-țî voiu demunstra contrariul — spunendu-țî mai din cuvânt în cuvânt ce imi spuneai.

Mă întrebai: „Ca preot tiner pre la cine ți-ai făcut visitele”

Ți-am răspuns: „La toți afară de preotul George x.”

— O! acolo nai ce căuta. Are o nevastă cât o delmă și cu o gură ca o meliță; iar el popa — e sgăreit al focului... Un pahar de vin la masa lui nu gustă în veci.

Fără voie ochii-mi se ațintiră spre păharele golite.

Și pre corda asta ar' mai fi mers vre un pătrar de oră — dar mi se urise de atâtea personalități, și i-am spus câteva cuvinte, cari de sigur până acum mărite încă vor fi sosit la cunoștința d-tale. Ori d'ora d-l ôspe n'a avut încă timp??...

Am umplut păharele — și le-am golit; ér ôspele dicea mereu: suriđend cum ar da din codiță un cățeluș ce ar vrea să se însinue la stăpănu-so.) „N'oiu fi đis chiar așa!

Și am conversat până târziu s'era fără a ne atinge de persoana sau numele bun al cuiva. Dar apoi e drept că Bismark rămănea înapoia noastră cale de o poștă — în politică; așa chibsuim de minunat treburile Europei și viitorul nației romanesce — care de divul traian era adusă în Daciile Transcarpatine — ripense... și etc.

Eminescu era trântit de-o parte cu pesimismul lui. D-đieu a creat pre om spre fericire dicea Grădișteanu. Alesandri — pe care chiar Eminescu din întemplantare — diceam noi — îl cântă „că-i vecinie tiner și ferice“... Alesandri đic era radicat pre pedestal.

Și nici-odată pot afirma că personalități n'a obvenit. Odată numai Ôspele — când era vorba de Coșbuc nu se potu r'ebda se nu đică: Ce Coșbuc??!... ei că d'ora eu am cunoscut pe tată-so! Cine-i și el!?

Argument naționalo-românesc!... știți d-v'otră!?

Când ne-am despărțit Grădișteanu ținu un toast filosofic — pre care nu știu ce filosof đicea el — că îl mai rostise odată. Când s'a sfârșit acest toast, ôspele promise că până-i hău... celor dela noua direcție (cea mai de frunte institutie literară romănescă) nu se va mai ocupa cu personalități.

Grădișteanu toastă:

„Conținutul vieții omenesci e de un minut; viața e o luptă, și tot odată un quartir călătorilor, cea ce după ea vine e uitarea. „Ce ne p'ote dec' conduce pre noi prin viață mai sigur? — Una... : „filosofia creștină“. Ce însemneză a fi filosof?... Însemnează acea „ca se ne ferim sufletul de rușine și de pagubă, se învingem „și bucuria și durerea, nimic se nu concedem întemplantării, nici „odată se nu recurgem la minciună și falsitate, cu faptele altora „se nu ne spargem capul, t'ote întemplantările vieții n'ostre se știu că „provin de acolo de unde provine și viața noastră, dela... Domnezeu. „Și în sfârșit, se acceptăm cu inimă liniscită m'ortea. En poftese „înse ca m'ortea... ținta vieții, se viră cât mai târziu și rădie „păharul în cinstea d-lui casei.“

Eram entusiasmați. O filosofie înse din toastul lui Grădișteanu n'o potea înțeleghe chiar deplin ôspele... adecă:

„Cu faptele altora se nu ne spargem capul!“...

Și d'omne mulți's în lume ca ôspele.

George Simu.

DIN REPUBLICA PLANURILOR FRUMÔSE.

— Scene din viața Lungomanilor. —

Intr'o dimineță bate cineva la ușa lui Cloroform. Acest distins Lungoman chiar se descleștase din brațele moi ale lui Morfeu și înaltea oglinzii se nisuia se ștergă numele acestui duet platonice.

— Intră! — đise el fără să se gândescă că ușa era încuiată de frica creditorilor, pe cari de o vreme încoc' numai cu viitorul îi mai putea mângăea și de câte-or' veniau numai atâta le putea promite, că în cur'end are se le promita din nou că-i va plăti peste câteva đile.

— Bine, dar deschide odată! — strigă o v'oce din afară și niște pumni începură a esecuta pe ușa un marș de r'ebdă... bum darada, bum darada...

— Ah! tu ești Pițulă! r'espunse Cloroform apropiindu-se de ușa. Marșul acela de r'ebdă era prevorbirea veșnică alui Pițulă. În odaie de câte-or' avea se spună ceva mai dihai, se punea la ferastă și bătea cu degetele marșul seu „autohton,“ în cafenea apuca lingurița și de multe-or' făcea se asude sermanii Lungomanii de t'ema, că n'o se aibă cu ce plăti păharul dacă din întemplantare sermanul s'ar tređi din amort'ela sa seculară și ar protesta în contra „inpirațiilor musicale“ ale lui Pițulă.

Cloroform deschisă ușa de jum'etate și aruncă privirea prin crepătură și ved'end că în adev'er Pițulă e ôspele matinal — o deschisă d'a largul. Prin o ferestă opuse, s'orele — care chiar se ivea de sub orizont — își trimitea primele raze în lăcașul lui Cloroform.

— Bine ai venit pe aripele aurorii matinale, Pițulă, tu fala Lun —, îl întâmpină, dar se opri de-odată în mijlocul salutului seu de bineventare. Pițulă era serios și profund, cum va fi fost p'ote Hamlet, când și-a đis vestitul monolog „to be or not to be“...

— Măi, dăm' 5 cor'one împrumut! îi đisă Pițulă intrând în odaia și inchiđend după sine ușa.

Cloroform îl privi uimit.

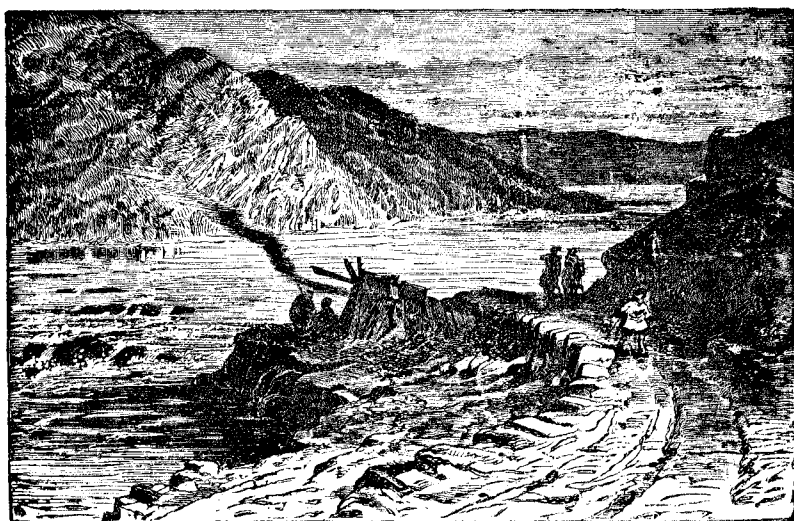
— Cinci cor'one? — Ei, dar de când te ocupi cu mitologia?

— Cu mi-to-lo-gia? — repeți Pițulă buimăcit.

— Firește, când imi ceri o sumă așa — mitologică! Cinci cor'one! Dar ai uitat p'ote, că ad' e 29, că ieri a fost 28, că.... Cinci cor'one! O đeilor, cari tronați colo în albastrul cerului...

— ...Azurii etc. o știu deja pe de rost! — îl întrerupse Pițulă nerăbdător, aședându-se pe divan, după ce-și făcuse loc dând jos niște bucovne vechi, diare, o perie de dinți, o cravată ruptă, un păpuc, o mică mașină de spirt și câteva bucățele de p'ane.

— Cinci cor'one! — începu Cloroform din nou, — Dar omul lui D-deu, d'or' n'ai de gând se mergi la expoziția dela Paris? Sau p'ote vrei se faci o căl'etoria în jurul pământului?... Cinci cor'one! Par'că ași fi înrudit cu minele de aur dela Clondike! O, đeilor — și Cloroform își ridică mâinile spre acea parte a odăii unde afară se intinde cerul și erump'end într'un ris diabolic.

Un pas prin munte.

— Ai sfârșit? îi đise în urmă Pițulă.

— Se reluăm dară firul pertractărilor întrerupte — îi r'espunse Cloroform domolindu-se.

Și pertractările începură, iar rezultatul lor final fu: 1 cor'ona.

— Chestia e dară „simplificată“ dar pe de parte încă nu „resolvată,“ — resuma Cloroform pied'oriilor pro și contra acestui împrumut național — e simplificată redusă fiind la unitatea valutei n'ostre, nereșolvată înse nefiind încă realizată ezistența pipăibilă a acestei unități imaginare. De unde se hăm ac'astă cor'ona?

Ambii se adânciră în abizurile reflexiilor.

— De mi-ar da numai Costache cele 20 corone cu cari mi-e dator, dar nu vrea, cu toate că are bani. Numai ieri a primit un transport de 100 corone, dar de când nu mai aparține „Lungomaniiei“ nici nu mai vrea să știe de datorie.

— Păresco-l!

— Ași! Dar știi că ar fi în stare să neghe, că mi-e dator și eu n'am cu ce dovedi contrariul.

— Ah! n'o poți dovedi! — duse Cloroform gânditor; apoi d'odată strigă vesel: — Heureka!

Pițulă îl privi surprins...

— Ai găsit doră vre-o coronă?

— Nu una ci 20! Pe sêră vei fi în posesiunea lor — firește numai dacă îmi promiți pentru ostenețele mele un împrumut feril de 20% — îi răspunse Cloroform.

— Aici mi-e mâna.

— Bine, atunci pune-te la mesă și scrie.

— „Iubite Costache“ — îi dictă Cloroform după ce se aședă la masa de scris, dar Pițulă se ridică mânios.

— Ce „iubite Costache?“ Vrei să-ți bați joc de mine?

Cloroform zîmbi.

— Pune-te numai la mesă și scrie, de vrei să ai cele 20 de corone.

Pițulă se aședă iar Cloroform dictă din nou:

„Iubite Costache, aflându-mă de câteva zile sub ecuatorul lipsei, te rog să faci bine să-mi trimiți cele 40 de corone...“

— Numai 20! — îl coresă Pițulă.

— Serie ce-ți dictez! îi răspunse Cloroform. Așadară: „cele 40 de corone, cu cari îmi ești dator. Te salut etc.“ Ai sfârșit?

Cloroform ceti scrisoarea apoi o puse într'un plic și scrisă adresa.

— Și-acum hai să o expedăm.

În colț de stradă întâlnește un hamal, care cunoscuse de mult toți Lungomanii, căci nu era nici unul care să nu-l fi trimis vreodată undeva.

Cloroform îi dădu scrisoarea să o ducă numai decăt. Pițulă par'că era în altă lume, așa era de buimăcit. Procedura întregă alui Cloroform pentru el era o taină cu 7 sigile! Se cêră 40 de corone, precând pretensiunea lui făcea numai 20, se-i scrie „iubite“ când așa se purta cu el. Și Cloroform era cam agitat. Reușiva ore sau nu?

În acest moment se reîntorsă hamalul și înmanuă lui Cloroform o scrisoară. Cloroform i-o dădu lui Pițulă.

— O sciam eu că așa va fi! dîsă Pițulă după ce cetisă scrisoarea și în mânia sa voia să sfărtece hârtia, dar Cloroform îl împedecă.

— Ce-ți serie? dîse el flegmatic de spăturind scrisoarea...

„Domnule nu sciu de unde puișezi d-ta obrăznicia de a mă provoca să-ți trimit 40 de corone când bine știi, că numai cu 20 îți sum dator și...“ dar Cloroform nu ceti mai departe ci pășind înaintea lui Pițulă, se opri înaintea lui.

— Și-acum haid la Costache! De nu ne plătesce pe loc îl pârâm! Cele 40 de corone au fost numai pretext! Voiam să-ți dau anză să-ți răspundă și prin urmare să avem în scris, că el îți e dator cu 20 corone! Înțelegi acum?

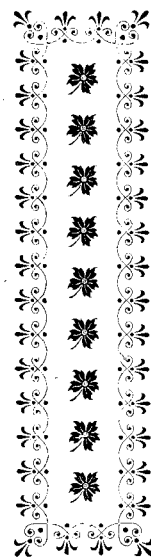
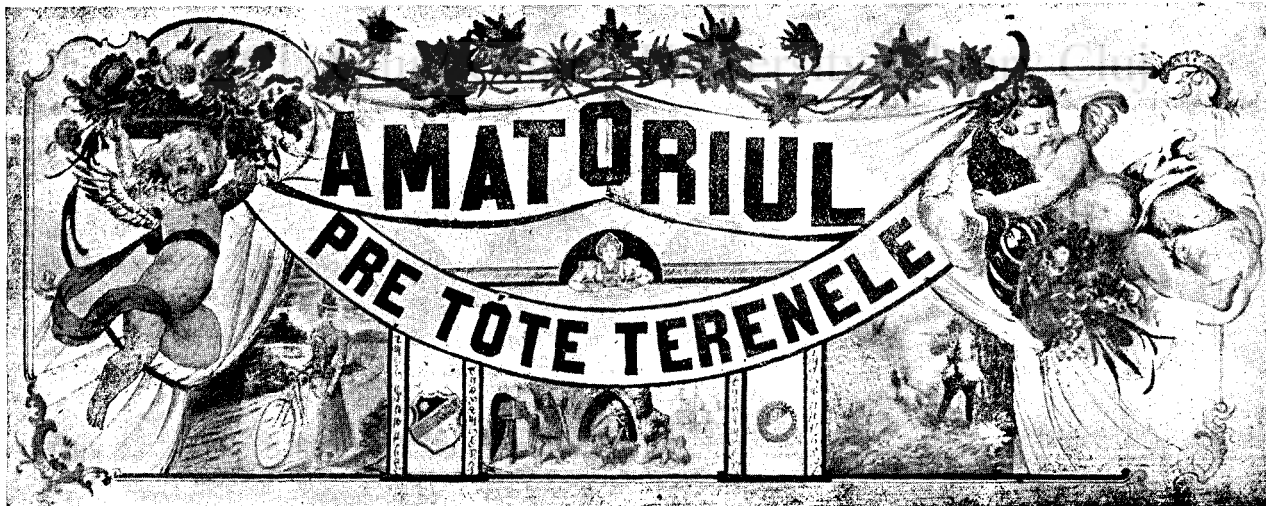
— Tu tot cel vechiu ești! îi răspunse Pițulă luându-l de braț. Apoi se adresă hamalului:

— Fi bun avisază-i pe Lungomanii că pe 8 cêsuri se fie la „Cocoșul vînêt.“

Ceealaltă zi dimineță Pițulă se trezi cu o durere mare de cap. Se decise decăt să mêrgă să-și ice o baie. Înainte de a se scula înse își examină casa... Din 20 corone mai avea tocmai 43 de bani... la vederea astui gol suspină una și-apoi se întorsă pe cea parte.

M. Aegea.

(Va urma.)

Pregătirea cașiiului de Stîria din lapte acru.

Noi suntem dedați a face cașiu și brânză numai din laptele cel gros, untos, al oilor, iar dacă nu avem oi nu mîncăm cașiu nici brânză de cunva nu o cumpărăm cu 36—40 cr. pondul, cum e și în asta vreme; dacă vom înse a mînce cașiu mai bun, la zile mari cumpărăm de cel bun helvețian cu câte 52 cr. și mai bine pondul, întru aceea înse noi nu punem nici un preț pe laptele acela, din care și noi am putea pregăti cașiu chiar așa de bun ca și cel de boltă. Acesta este laptele acru, (fără unt) care noi îl dăm de multe ori țiganilor, ca un ce fără de preț.

Acum, când mijlocele de nutreț sunt atât de scumpe, ar fi bine să ne ocupăm și noi mai cu de-adinsul de economia de casă, și anume din laptele cel mult acru să facem și noi cașiu ca al neamțului, apoi noi să-l mîncăm al nostru și el să-și caute norocul pe la alți nepricepuți cu cașiu lui de lapte acru. Am cugețat a fi de lipsă să descriem și noi (după d-l Kodermann din St.-Lndb.) modul cum se face cașiu de Stîria, precum urmêză:

După ce s'a luat smântâna de pe laptele acru, acesta se pune în o căldare asupra focului, ce arde încet, până ce se întărește cașiu — numit brânză de vacă. — Îndată ce începe zerul a ferbe se ia căldarea dela foc și se tîrnă tot ce e în ea în un săculeț de pânză.

Acum se tescuesce zărul bine din săculeț. După ce s'a stors bine în tesc, se ia și se acață într'un ciuer la aer, unde se ține 12 ore ca să se scurgă și mai bine zerul.

Brânza de vacă acum se scote din săculeț și într'un vas curat se sfarmă cu mâna pe cât se pôte de mărunț și se frămêntă. Această se pune acuma în o casă caldă hîne, unde se stee 4—5 zile fără de a se mai mișca.

După acest timp, brânza care acum e môle și lipicioasă ca untul, iarăș se frămêntă bine sărându-se și punênd — cui îi place — și puțină săcărea — chimin —. Acum se ia un ciubăr provêdut la fund cu mai multe găurele mici, acesta se acopere cu o pânză și se aședă în el, peste pânză brânza îndesându-se bine; se acopere cu o altă pânză, peste această vine un coperiș de scândură și pe acesta pietriș grele, ca să se apese.

Aceste ciubere cu cașiu se aședă în loc răcoros în vre-o cămară, unde se stee 5—6 zile. După aceea o restîrnă din ciubăr așa ca să vină pe coperișul de scândură, cu care se aședă în loc răcoros, dar unde unublă aerul.

În 4—5 septemăni e dospit cașiu și se vinde la comercianții ori se folosesce la casă. Câți cași de aceștia nu se pôte face la o casă unde sunt numai 2—3 vaci cu lapte?

Economul.

Cronica.

Concurs. Pentru ocuparea unui post de învățătoare pentru lucrul de mână la școala civilă de fete a Asociațiunii se publică concurs.

Doritorile de a ocupa acest post au se prezente următoarele documente;

- a) atestat de botez;
- b) document despre cualificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățătoare la școalele civile;
- c) o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- d) un atestat despre cunoscința în teorie și în prasă a lucrului de mâna femeiască;
- e) se dovedească, că vorbesc bine romănesc și unguresc, eventual și nemțesc.

Vor fi preferite acele concurențe, cari au euafiliație din ore-care categorie de studii, indeosibi din grupul limbilor.

Învățătoarea suplentă primesce o remunerație anuală de 600 corone, solvită în rate lunare anticipative, și întreagă întreținerea în internat.

Învățătoarea ca angajată va avé să dee directoriei mână de ajutor la agendele internatului. Postul e a se ocupa cu 1 Octobree a. c.

Concursele sunt a se înainta până la 20 Septembrie a. c.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în Sibiu la 3 Septembrie 1900.

Dr. I. Luceanu,
vice-președinte.

Dr. Beu,
secr. II.

Gâcitură de șach

de Emilia Cutean.

Se pôte deslega după sărîtura calului.

		Te	Mai	mor	cu						
	viu	o-	besc	mai	voiu:	nesc,					
	iü-	mare,	a-	me-	la-	cel					
	ti-	Mur-	suf-	ra-	Și'n	te					
		fi	Sute	pe	ori	ul-	re	iü-	me,	în	iü-
rin-	pă-	căt	de	mamă	mu-	Dar'	du-	ho-	Te	mu-	astă
ar'	mare	ța	mânt!	ri-	de	let	mă	besc	Cu	fără	besc!
mânt,	mor-	că-	ne-	suf-	Și	rea	tar...	reri	de	lu	sêm-
tó-	ca-	vié-	un	și	mu-	tem	ne-	amar	firi	cu	ră
ța	Sciu	L'al		jil,	Ăstui	iü-	Imi		de-	Cu	me
ci	tă	păt		bi-	nul	că-	tană		dor	fă-	lir,
	are		sfër-		C'a-	rea		var		Cu	
					fără	chi-					
					șil...						fi

Sărbările dela Blașiu. Din incidentul împlinirii a 200 ani dela unirea Romănilor cu biserica Romei, la Blașiu se vor aranja pe dițele 17, 18 și 19 Septembrie a. c. mari festivități pe lângă un program forte variat. — Pentru aranjarea sărbărilor s'a ales un comitet, care va îngriji și de încuartirarea ôspeților.

„Asociațiunea la Băile-Herculane.“ „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român,“ a raportat succese mari la Băile-Herculane.

Necrolog. † Avram Celegredan, membru in direcțiunea institutului de credit și economi „Hatiegana“ din Hateg a reposat la 6 Septembrie a. c.

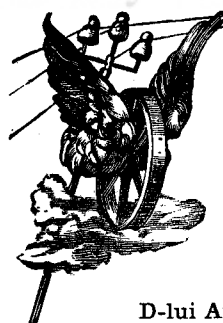
† Gregoriu Sabo, preot în Aiton (tatăl colaboratorului nostru Emil Sabo) a încetat din viață la 6 Septembrie a. l. c. in etate de 56 ani, il depling numeroșii sei consăngeni, amici și cunocuți.

DESLEGĂRI DE GÂCITURI.

Deslegarea gâciturii de șach de Mărióra Vlása din nr. 8-9 e următórea:

„Flórea'n câmp când veștedeste;
Alta'n locui înflorește;
Dar în peptul omenesc
Florile când vestedesc,
Cade róua înzădar
Alte 'n loc nu mai răsar.“

Au deslegato bine: dómnele și d-șórele: Geni și Cornili Hanganuț Borgo-Prund; Victoria Teslovan, Belbor; Silvia opris, Armeni; Lucretia Mathe, Chirales; Ottilia Caba, Cheud; Laura Seni, Naseud; P. Todorescu Iasi; Erena Lupescu, Constanța; Silvia Brinzeu, Ciuczul; Regina și Letitia Fărcaș, Badacin; Pre cum și domni: Iuliu Socol, Cianul-mare; Georgiu Mãican, Tecușul-român; Dumitrache Săndulescu, Bueuresc; Ioan Barna, S.-B.-Miclăuș.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-șórei Otilia Caba in Cheud. Cele trimise le-am primit și la timpul seu le vom face loc, vē multămim.

D-lui Antoniu Pop, Kóvágh. Nrul 7 (i-lam trimis din nou, mai trimitene câte ceva nu ne uita de tot. Salutare!

La mai mulți. Articii scurți din viața socială datini populare și descrieri de călătorie primim cu plăcere spre publicare în „Revista Ilustrată.“

D-lui Ioachim Vintilă in Hidegviz. Ai tótă dreptatea până acum a trebuit se-ți trimită, dacă nici până la finea lunii curente nu vei primi scriene ca se-i reclamăm noi.

La mai mulți. Până la finea lunii curente trebe se primiți cele cerute.

D-lui Andreiu Centea, preot in Alsó-Szivagy. Noi (i-am trimis de aici ceea-ce ai cerut, deci fă și isprăvesce ca se-ți putem trimite și celalalt, așteptăm răspuns.

Abonentului nostru 2188. Nr. 5-6 (i-s'a espedat din nou.

D-lui Nicolau Beres, paroch in Csukics. Scriene cari numeriți lipsesc ca se (i-i trimitem.

D-lui Constantin Micu in Vima-mare. Am primit cu multămită -- in scurt timp vom face pași de lipsă pentru resolvire.

D-lui I. Kóvári in Farnos. Din „Revista Ilustrată“ țiam trimis toți numberii de pe anul curent apărăuți până acum, primitiaii?

D-lui Petru Birta, Halmașiu. Am primit și dispus cele de lipsă.

D-lui I. G. Sbiera, profesor universitar in Cernauț. Prețul abonamentului țam primit, Revista vi-s'a espedat. Vē multămim și salutăm respectuos.

Restanțieri sunt recercați din nou, ca se ne trimită fără amănare costul abonamentului căci la din contră vom fi necesitați de a-le sista trimiterea foii.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Comandele se execută prompt și cu acurateță.

Prin acésta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistrița-Năsăud) *un stabiliment tipografic* provădut cu cele mai bune *mijloce tehnice*, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre executare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ
Cărți și broșuri,
Foi periodice,
Bilete de logodnă,
Invitări la nuntă,
ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,
Compturi,
PREȚURI-CURENTE
Cuverte,
Bilete de inmormântare,
CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Prefurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei
„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vânzare :

Cum se fotografăm? — — — — —	cor. 1.—
Oglinda inimei poesit de G. Bugnariu — — — — —	„ —.50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon — — — — —	„ 10.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția porală — — — — —	„ 5.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semestrul I, elegant compactată — — — — —	„ 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de lucș — — — — —	cor. —.40
Portretul lui George Barițiu pe carton de lucș — — — — —	„ —.20
Castelul Peleş tablou pe hârtie de lucș — — — — —	„ —.30
Novele și schițe de I. P. Reteganul — — — — —	„ —.70

Toți acei. carî comandă **tóte opurile de mai sus de-odată**, capetă un scădemént dela prețul indicat.

Administrațiunea.